

KREŠŤAN

POLITICKÉ A SPOLOČENSKÉ KATOLICKÉ NOVINY
 VYCHÁDZAJÚ KAŽDÚ NEDEL'U NA ŠESTNÁST' STRANÁCH.

Predplatná cena :

Na celý rok --- 4 koruny --- hal.
 Na pol roka --- 2 " --- "
 Na štvrt' roka --- 1 " 20 "

Jednotlivé číslo 8 hal.

Zodpovedný redaktor :

Dr. ALEXANDER ERNSZT,
 páp. komorník, kraj. vyslanec.

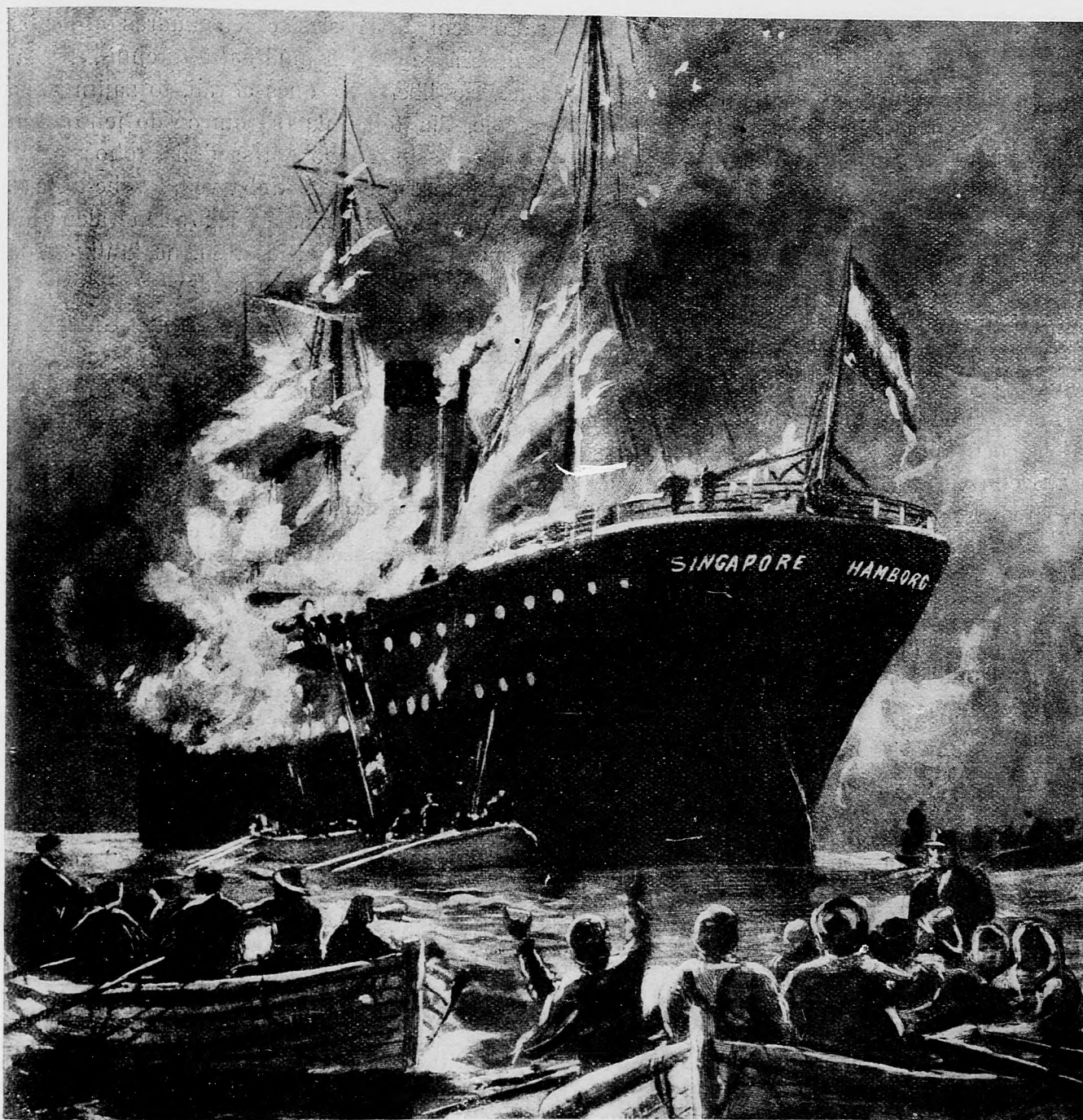
Majiteľ a vydavateľ :

JAN MOLNÁR

Redakcia a vydavateľstvo :

Budapest, VIII. ker., József-körút 35.

sem sa majú posielat' predplatky, jako dopisy do novin,
 ohlásoky a náhodné reklamácie. Cena jedného 5 stĺpcového
 malého riadku je 20 hl. Rukopisy sa naspak nedávajú.

Horiaca loď na mori.

Kňazi a liberáli.

Od Jablonovského.

Vtáka po perí, človeka po reči.

Opravdive liberálny t. j. svobodomyslný, shovievavý, snášanlivý je jedine kresťan-katolík, to dosvedčujú dejiny a každodenná skusenosť.

Tí, ktorých my liberalmi menujeme, delia sa na tri triedy. Do prvej prináležia tí, ktorí z presvedčenia pridržajú sa svojích falošných zásad, lebo stratili vieru alebo ju nikdy nemali. Títo považujú náboženstvo za veľký omyl rozumu ľudského, nad čím len lutovať treba. Oni sa vôbec do náboženstva nemiešajú a riadia sa dľa pravidiel: rovné právo všetkým. S týmito sa dá shovárať, lebo oni si uctia každé presvedčenie.

Takýchto liberálov my tu nerozumieme, ale tých do dvoch ostatných tried prisluchajúcich. Z týchto jedni sú liberáli z pohodlnosti, z lenivosti rozmyšľania alebo zo zlosti, s pomsty. — Druhí sú liberáli z vlastného osohu, teda pre peniaze, alebo pre úrad, slovom týmto je liberalismus gšeft.

Tieto dva posledné triedy vedú najostrejší boj proti viere, zvláštne proti kňazstvu katolíckemu.

Oni ku tomuto cieľu vynašli zvláštnu reč. Len ich počúvajte, keď oni hovoria alebo píšú o nás. Svetlo viery našej menujú — tmou; učenia našej viery pozvali — starým krádom: cirkev volajú — sklodom povery, klamstva atď., kňazi v ich reči sú — zpiatočníci, čierní, hlúpitelia ľudu; ich heslo je, keď vidia kňaza, zvláštne pri kortešaciach: abcúg reverenda!

Liberáli nutia každého, aby odobroval a nasledoval ich zásady, a túto nútnosť menujú — slobodou; medzi liberálmi neslobodno inakšie smýšľať, inakšie presvedčenie mať ako to stránka ich predpíše, a toto okovaneí, zadebnovanie rozumu menujú — pravou osvetou.

Oni majú vždy plnú hubu rečmi, ktoré v ich ústach nemajú žiadneho smyslu. Liberál, ktorý ráno svojho sluhu masným zauchom vyctil, reční večer o bratskosti: ten ktorý sa práve vrátil z miesta nemravosti, ten ktorý poctivé panny sľubami a výhražkami o poctivosť priviedol, ten kričí, ten sa pohoršuje nad udajnou nemravosťou kňazstva; ten, ktorý sa pasie na cudzom groši, ten hromzí proti majetku kňazov; ten,

ktorý reval o pravej slobode, ten istý vreští pre žandárov na kat. kňaza; ten, ktorý ako kandidát pred katolíckymi voličmi pretvarujú sa, dobrým katolíkom sa menoval, o Kristu a jeho božskom učení rozprával, pred luteránmi menuje katolícku vieru — klamstvom kňazov, starým krádom, — a na sneme božské učenie bájkami pomenuje a s neznajbohmi a frajmaurermi si bratričkuje.

O mnoho kriklavejšie a opvážlivejšie účinkuje táto trieda liberálov v novinách, kalendároch a rôznych sošitoch a knihách — ba aj v učebných knižkách.

Liberáli sa držia za najmúdrejších a myslia si, že celý svet obdivuje ich šikovnosť, že každý sa o zem hodí, slyšiac ich múdrosťou kypiace reči. Aká je tá ich múdrosť to zrejme vysvitá z toho, že liberál čo dnes chváli, to zajtra už zatracuje, dľa toho, ako sa mu čo do jeho krámu hodí a passuje. Lebo oni sa držia toho: hlavný je cieľ a prostriedky netreba veľmi vyberať, či sú ony mravné alebo nie, či sú dovolené alebo nie; hlavné je aby ku cieľu došli, na krátko to tak zneje: Cieľ posväcuje prostriedky!

POLITICKÉ CHÝRY.

Volebné pohyby.

Ako z dopisov našich dozvedáme sa, liberáli nemajú už viacej praziadných výhľadov v okrese žabokreckom. K ľudovej strane pripojily sa tu už celé obce so všetkým činom, áno ešte aj so židmi. Iba niektoré chudobné dedinky, ktoré zaostalá biedač obýva, mohly by poslúžiť strane liberálnej so pár korhelmi. Viaceré obce pojdú teda pod bielou zástavou na novú voľbu, ktorej termín však ešte nevedef.

My ale hovoríme, že bárs sú si ľudáci naši v okrese žabokreckom aj na tolko istí, aby predsa neuspokojili sa a neprestávali pracovať a strážiť! Viete, hovorí sa, že čert nespí — a veru ani liberáli vaši nebudú spať. Musíte si vydať heslo, že s liberálnym kortešom sa ani do reči nepustíte, chcete mať s takymito ľuďmi svätý pokoj.

Viacej nádeje skladajú si liberáli vo fraštáckom okrese, v ktorom bude tiež nová voľba. No tá väčšia nádej môže ich aj väčšmi sklamať. Lebo vy páni liberáli nepoznáte našich ľudí v okrese fraštáckom. Vy sa tuto tešíte, že vraj však fraštačan, to samý tlěhuba a kamarát z mokrej štvrti, tí že budú všetci na liberála kortešovať! No však len počkajte, koľko budete mať tých kortešov zpomedzi fraštáckych kresťanov a koľko ich budeme mať my? Budú vám dobrí aj školaví a brbtaví židáci, aby sa mal poctivý ľudák na čom zasmiať. Rátajú si liberáli aj na Kostolany, bo že je tam kopa židov a tak iste aj na Piešťany. O Čhtelníci hovoria, že to je tam bojzlivá chudoba a na Drahovec vravia, že tam už majú starého farára, ktorý nebude vedef zfanatizovať ľudí. Takto si hŕtajú liberáli. A čo vy na to bratia Fraštačanci, Kostolanci,

Pieštanci, Chtelníčanania a Drahovčania? No čo reku na také farahúnske reči o vás, ha?

Nuž my upozorňujeme tak voličov fračtáčkových jako aj zabokreckých len na to, aby sa dobre rozmysleli, že čo sa tu už pre Boha robí s nami pod tými liberálmi! Veď tých liberálov už aj samých hryzie svedomie! No čo to aké hlúpe reči od liberálov! A či ste p. liberáli zabudli už na terajšie voľby ablegatske? Či sa vám tá čierna duša netriasla od strachu? Či vám neprechádzala špičky smrteľná zimnica, keď videli ste ohromné mračná našich voličov? Mali ste si len dobre pozrieť tých našich junákov, veď čo bol poctivý múdry roľník kresťan, to všetko ľudák!

Musíme vás Bratia naši upozorniť, že liberáli budú veľmi pást po vás. Chráňte sa všetkých vytrzností a neporiadkov, aby vás pokutovať nemohli liberálne úrady. A keď predsa bez príčiny pokutovali by vás, majte toľko dôvery v našich ľudových pravotároch, že vás títo mužne zastanú. My musíme sa usilovať, aby sme bez všetkého zbytočného hluku pri poriadku zvíťazili. Takto patrí na triezvých ľudákov. Kortešmi našimi musíte byť všetci, v ktorých zahorela láska ku sv. viere Kristovej, ku pravde a ľudu utlačenému a tak nebojte sa, lebo dá Boh, že vydobijeme si u vás víťazstvo, akého svet ešte nevydel!

Stoličné voľby.

Zajímavé je vedieť, že v ktorých okresoch zadržali sa naši ľudáci najlepšie pri stoličných voľbách.

Doteraz nemáme ešte správ dostatočných z okresov a preto prosíme vás, odpište nám, koľko ľudákov a koľko liberálov prerazilo vo vašich okresoch. Keby sme si mohli zostaviť všetky naše okresy, bolo by to veľmi poučné tak pre nás, jako aj pre vás. Keď nám budete písať o tom, udajte vždy stolice a okres, potom tiež aj príčiny, prečo neprešiel ľudák.

Najlepšie zadržal sa nám okres *skalickýj*. Tu zvíťazilo 13 ľudákov. Liberáli obdržali len židovský Holič. V ružomerskom okrese prerazili všetci naši kandidáti, počtom 8. Prievidzky okres dal nám 8 ľudákov do výboru stoličného, ale aj 9 liberálov. Zabokrecký okres volil 2 ľudových a 4 liberálov. V Topolčanoch 1 ľudový a 9 liberálov, v Piešťanoch 1 ľudový a 7 liberálov, v Novom Meste nad Váhom 1 ľudový a 9 liberálov, vo Frašťaku všetkých 12 liberálov zvíťazilo a ľudový žiaden.

V prešporskej stolici sa vôbec dobre držali ľudáci, ale nemáme zatiaľ určitých správ. Zvedavý sme jako vypadli voľby v Trenčíne, Spiši, Šariši, Zvolene, Honte, Tekove? Prosíme o správy.

KRAJINSKÝ SNEM.

Pojednávania snemové boly tohoto týždňa veľmi zajímavé. Jediný člen strany u nás novej demokratickej. *Vázsonyi*, chcel predložiť svoj demokratický program, ale z jeho demokracie sme málo počuli. Len to dal na javo, že on ako žid považuje sa za lepšieho Mađara ako starí zemani uhorskí. A to preto, že si dal pomađarčíf meno, kdežto starí zemani, jako Förster, si nechcú pomađarčíf meno. Druhý žid Vészi, miláčik Széll, na túto vypoved Vázsonyho tiež hneď prikřil.

Villiam Vázsonyi poznamenal, že sám jediný zastupuje demokratickú stranu v snemovni.

Čo sa týka všeobecného práva volebného, to že je v Uhorsku nemožné, nedopúšťajú to ohľady na národný štát mađarský. Liberalismus je vraj slnkom a vozduchom politického života.

Zajímavějšíe bolo, keď pojednávali o jednotlivých prosbách podaných snemovni. Boly to prosby o zamedzenie vyvandrúvania do Ameriky, o zamedzenie nezaokrytého obchodu na bursách, prosba o ustálení minimumu, o znížení dane o penziach učiteľských a prosba o nedostatku práce peštianskych robotníkov.

Žalostné je to veru, že o týchto tak vážnych otázkach nechceli sa pustiť do reči páni liberáli. Iba Széll odpovedal na reči našich ľudákov. Bolo to ani sem ani tam. Veru tí páni liberáli nemajú ani rozumu ani citu, alebo aspoň vôle zaiste nemajú k pretrásaniu tých otázok, kde sa o chlieb chudoby jedná.

Proti neobmedzenému obchodu na bursy rečnil náš dr. Ernszt a Buzáth. Ešte tuším ten Ernszt sa najlepšie vyzná v týchto otázkach. On keď hovoril proti burse, hovoril to dľa štúdií z cudzozemska, čomu sa ale páni liberáli nerozumujú. Ani Széll neusiloval sa mu vecne odpovedať. Povedal jednoducho, že treba je síce hranice dať tomu bursovému obchodu ale zotrieť sa vraj nesmie. (To sa vie že nesmie: veď čo by židia povedali?)

Veľmi pekne rečnil Ján Molnár, Praelát o malých sedliackych majetkoch. Toto je už tuším desiaty raz, čo žiada Molnár, aby ustáľilo sa minimum majetku sedliackého, ktoré aby sa ani odaniť, ani odpredať nesmelo. — Molnár žiadal aj agraristov na liberálnej strane, aby sa veci zaujali a podporovali jeho návrh, ktorý v tejto veci dovskom podal.

A viete jako odpovedal Széll?

Nuž tak, že vraj celý smer vladárenia je na tom, aby sa malé existencie zabezpečily; on teda také čiastočné výpomocky ako je minimum podporovať nemôže. A veru milí agraristi tiež mlčali — nech si chudobný roľník pomáha ako vie. — Pekný agrarismus — v živreku!

Keď ľudoví ablegáti začali rečníť v záujme učiteľov, *všetci temer liberáli vyšli von zo siene*.

To isté stalo sa, keď Rakovszký žiadal, aby sa celá osnova prosby peštianskych robotníkov prečítala. — Nuž nech sa potom taký učiteľ alebo delník oduševňuje za liberála!

Ku prosbe peštianskych delníkov prohodili už viacerí. Najostrejšíe hovoril Csávolský a Vázsonyi. Vázsonyi žiadal, aby aj delníci boli zastúpení na sneme. Toto bolo jediné slovo na mieste v jeho reči. Ale vôbec neslychaná neznalosť javila sa vo všetkých rečiach pánov ablegátov o tejto veci. Ešte dr. Ernst a dr. Csernoch hovorili najsprávnejšie. Iní rečníci hladali príčinu biedy vo všetkom, len tam nie, kde sa hladat má. Kde tí ľudia len potratili hlavy?

Jubilejná pút' do Rímu.

Z príležitosti 25-ročného Jubileuma pápežstva Jeho Svätosti Leva XIII-ho.

Duchovným vodcom mađarskych pútnikov: veľkom. a dôst. p. Karol Kálmán, farár šóskútsky, býv. vyslanec snemový, majiteľ zaslúženého križa pápežského «di benemerenzia».

Duchovný správca nemeckych pútnikov: vel. pán František Grósz, kaplán v Ettyeku, majiteľ zaslúženého križa pápežského «di benemerenzia».

Duchovný správca slovenskych pútnikov: dôst. pán Jozef Kompánek, farár veľkostratický.

Sriaditeľ: v. p. Ján Simoncsics, kaplán v Trenčanskej Teplej.

Smer cesty:

Budapešť—Fiume—Ankona—Loreto—Rím—Florence Bologna—Padua—Benátky (Venezia) Fiume—Budapešť.

Ceny súčastníctva:

I. trieda na železnici a I. trieda na lodi 215 korún,
II. „ „ „ „ II. „ „ „ 160 „
III. „ „ „ „ III. „ „ „ 80 „
so šesťdňovou hospodou v Ríme a so slobodným vodičstvom.

Vyzvanie!

Hor' sa do Rímu! Po svätom Petrovi, prvom to kniežatu apoštolov, len jeden jediný pápež stal sa účastným tej milosti, že dosiahol 25-tý rok svojho úradovania pápežského a to bol Pius IX., bezprostredný predchodca slávne panujúceho včulajšieho pápeža. A hľa, táto milosť sa práve opakuje. V Ríme bude včul sláviť stárec, svätý Otec náš 25-tý rok svojej hodnosti pápežskej. Koľko podstúpil svätý Otec náš za týchto 25 rokov úzkosti pre svoje deti, koľko sa modlil a trpel za ne, koľké prenasledovania a urážania bolo mu znášať od nepriateľov a koľké aj od svojich vlastných dietok! A tento svätý Otec sa teraz vrhá na hrob svojho slávneho predchodcu, sv. Petra, aby ďakoval Majstrovi svojemu, že vyslyšal modlitbu jeho a udržal cirkev svoju i dietky jej; aby ďakoval Všemohúcemu, že slzy jeho nadarmo nepadly; aby ďakoval nekonečnej Múdrosti za všetky prenasledovania, ktoré mu vyznačiť ráčila. A keď vrhá pohľad do budúcnosti, do tej smutnej doby, ktorá ešte len prichádza — bo ona nás ničím lepším nepotešuje — bolí ho, keď vidí cirkev v prostred ohňa prenasledovania; avšak netrúfa nádej, ale pozdvihuje zrak svoj hore ku báni sväto-peterskej a poteší sa nápisom, ktorý sa tam zlatými písmenami skveje: «Tu es Petrus — Ty si Peter», lebo vie, že nad ním brány pekelné nezvífazia. A keď je všetko toto tak, zdá sa, že by sme ho nemali aj my nejakým spôsobom potešiť? Zdá sa, že by sme mu dôkazmi prítulnosti a lásky detinskej nemali rozmnožiť srdca radosti? Všetko len nezostaneme my samotní nevďační proti nemu? Nie, my všetci, ktorí máme k tomu možnosť, s radosťou a spešne sa pridružujeme ku púti jubilejnej, aby sme spoločne mohli povedať: Svätý Otče! z ďaleka nás dovedla ku nohám Tvojim naša láska detinská. pohliadni na nás, — jako my Ťa milujeme, tak Ťa milujú ešte mnohé milióny, jako Ťa my pozdravujeme, tak Ťa pozdravuje celý svet. Buď teda pozdravený od nás, svätý Otče! modli sa za nás, pozdvihni trasúce sa ruky, otvor bláde rty svoje a požehnaj nás, dietky svoje!

Toto pápežské požehnanie prijať pospiecha do Rímu celý svet. Učiniť to aj my, putujeme ta valne, nebojme sa ťažkostí cestovných, neľutujeme tie nepatrné útraty, však nám to otcovské požehnanie stonásobne vynahradí, lebo ono nám bude slúžiť pre náš celý život, áno ani v hodinu smrteľného zápasu nás neopustí.

Preto hor' sa do Rímu!

Podmienky prihlasov.

Tí, ktorí by sa chceli súčasťou na tejto púti, majú sa prihlásiť do 10-ho marca 1902. u v. p. Jána Simoncsicsa, kaplána v Trenčanskej Teplej, ku ktorému súčasne s prihlásením sa má poslať preddavok 30 korún poštovou assignaciou. Ostatné peniaze majú sa odoslať najneskôr

do 25-ho marca 1902. na toho istého pána kaplána, po ktorej splatke sa cestovné listy každému pútnikovi doposlú. — Ku prihlasom majú sa mimo toho priložiť aj tie peniaze, za ktoré by niekto chcel mať talianske peniaze.

NB. Bárs sme určili čas prihlasov až po 10. marca, predsa prosíme — aby sme všetkým požiadavkám vyhovieť mohli — o včasnejšie prihlásenia.

Vedet' treba.

Straniva bydla. Pútnici dostanú v Ríme na 6 dní bydlo (prípadne aj na dlhší čas); avšak o stravovanie sa sami postarať majú.

Programm pobytu 6-dňového v Ríme.

Denný programm. Pútnici sa v Ríme podelia na čaty po 25-ich pútnikoch. Každá čata dostane jedného vodiča v Ríme už zkuseného duchovného pána, pod ktorého vodcovstvom v nasledujúcom poriadku budú navštevovať pamätnosti večného mesta:

I. deň. Ráno: 8—¹/₂9. Námestie sväto-peterské. ¹/₂9—11. Chrám sv. peterský a báňa chrámová. ¹/₂11—¹/₂1. Vatikán, muzeum, obrazáreň, pápežská zahrada.

I. deň. Popoludni: ¹/₂3 Anjelský hrad. ¹/₂3—¹/₂4. S. Onofria chrám. ¹/₂4—¹/₂5. Gianikolo (dub Torkvátov). ¹/₂5—5. Sv. Peter in Montorio, sv. Maria in Trastevere.

II. deň. Ráno: 8—9. Chrám sv. Ignáca, chrám «al Gesu», Capitól, chrám «Ara coeli». 9—10. Forum Romanum. 10—¹/₂11. Colosseum. ¹/₂11—11. Mamertinský žalár. 11—12. Sv. Petra v refazách.

II. deň. Popoludni: 2—3. Sväté schody. 3—4. Sv. Ján v Lateráne. 4—5 Sv. Štefana rotunda.

III. deň. Ráno: 8—9. Laterán. 9—10. Chrám sv. kríža. 10—12. S. Maria Maggiore.

III. deň. Popoludni: 2—3. Najsv. Srdca chrámu u Salesianov. 3—4. Sv. Vavrince von z mesta. 4—5. Cintor «Campo Santo».

IV. deň. Ráno: 8—9. S. Pavla basilika. 9—11-tej Trefontane, S. Maria della Scala.

IV. deň. Popoludni: Katakomby sv. Kalixta. «Domine quo vadis.»

V. a VI. deň. Výsluch u Jeho Svätosti. Ostatný čas sa upotrebí na kupovanie dárkov, jako i na obozrenie si Kvirinálu, Pantheonu, Monte Pincio, Porta Pia atď.

Cesta zpiatočná dl'a vole,

avšak po vypršaných 6 dňoch pri vodení vodcov prez Florenciu, Bonloniu sv. Katarina, sv. Dominik, Campo Banto, Petronilla), prez Paduu (Sant Antonio), Benátky (Venezia, S. Marco, palác dóžov, Lido atď.), Fiume (Terzať, kde dom nazaretský poprvé spočinul a odkiaľ sa odobral do Loreta, Abbazia), prez Záhreb do Budapešti.

Ponevác sú listy cestovné na 60 dní platné, a spoločne cestovanie len ta idúc je nutné, — a za predĺženie bytov pútnici III. triedy neni sú povinní doplácať, môže si svoj pobyt v Ríme každý pútnik dl'a ľúbosti predĺžiť a na zpiatočnej ceste po čiare železnice kdekolvek cestovanie pretrhnúť. V takom páde musí si dať cestovný lístok na stanici, na ktorej do vozňa vstupuje skrze šefa stanice oozzačiť na tú stanicu, na ktorej sostúpif mieni — a toto vždycky opakovať, kedykolvek sostúpif chce, aby sa v niektorom meste pobavil; ináč by sa stal lístok neolátnym.

Obširnejšie vysvetlenia na dotazy padá

Jozef Kompánek,

farár ostratický (Nagy-Sztircze, Trencsénmegye).

Svetovláda židov.

Svetovláda židov rýchlo stúpa ku predu. Israel síce Jerusalema nemá viacej, má však ten najdrahší klenot, po ktorom synovia tohoto sveta tak velice bažia, po čom každý tak velice túži a pred čím sa každý tak trasie, jako pred najväčšou mocnosťou sveta. Máme dnes «zlatú internacionálu», jejž prední zástupcovia sú vo Viedni, v Berlíne, vo Frankfurte, v Paríži, v Londíne, v Hamburku, v Amsterdám, v Novom Yorku atď. Moc židovskej zlatej internacionály je dnes nad všetkými mocnosťami tohoto sveta a proroctvo Isaiášovo je dnes po tritisíc rokoch vyplnené: «I budú kráľovia pestúnovia tvoji, a kráľovné chovačky tvoje: zníziace tvár svoju k zemi klaň sa budú tebe a prach nôh tvojích lýzať budú.» Isaiiae 49, 23. «I vystavajú synovia prespolných múry tvoje, a kráľovia jejich prisluhovať budú tebe ... a otváraj sa budú brány tvoje ustavične: vo dne v noci nebudú zavierané, aby prinesené bolo bohatstvo národov k tebe, a kráľovia jejich aby privedení boli.» Isaiiae 60, 10—12. «A cicaf budeš mlieko národov, a prsami kráľov kojená budeš.» Isaiiae 60, 16. «A stáť budú cudzí a pást budú dobytok váš: a synovia prichádzajúcich vašimi oráčy a vináry budú ... a vy silu národov jiesť, a v sláve jejich chlúbif sa budete.» Isaiiae 61, 5—6. «Muži vysokí k tebe príjdu a tvoji budú: za tebou chodif budú: a tebe sa klaň a teba prosif budú.» Isaiiae 45, 14.

Toto proroctvo Isaiášovo je dnes po tritisíc rokoch vyplnené. Dnes sa vidia židia v dobe rozhodného svojeho pánstva, jako vraví prorok jejich Micheáš: «A budú ostatky Jakubové medzi národami uprostried ľudí mnohých, jako lev medzi zvieratami lesnými, a jako levík medzi stádami dobytky, ktorý keď príde a pošliape a polapí, není kto by vytrhnul.» Micheae 5, 8.

Aby však národy kresťanské nikdy z pút zlatej židovskej internacionály sa nevyprostily, aby židovstvo na celom svete stajnými, jednákými zbraňami bojovalo, a stajne proti kresťanstvu pokračovalo, sriadil židák zednár Cremieux roku 1860. v Paríži medzinárodné združenie židovstva. Tento Cremieux je ten istý, ktorý jako

velmajster lôže zednárskej v Paríži r. 1870. cenu jedného milliona frankov na hlavu Vilhelma pruského kráľa vyložil. T. j. že dostane 1 million frankov ten, kto zavraždí Vilhelma I. cisára nemeckého. (Vid' «Katholisches Vereinsblatt» Nr. 22. dto 15. Nov. 1901. pag. 3.)

V provolaní ku sriadeniu spolku tohoto pod menom «Alliance Israelite» praví Cremieux:

«Alliancia — združenia — ktorú utvorujeme, není ani francúzska, ani anglická, ani nemecká, jest židovská svetová. Iné národy rôznia sa jazykom a vlasťou, my nemáme žiadnych vlastencov, ale len vyznávačov židovskej viery. Nikdy sa žid nespriatelí s kresťanom, lebo s moslemínom, až oba židovské náboženstvo prijmu. Roztrúsení medzi národami, ktorí naše záujmy a práva všade potlačujú, zostaneme na vždy predovšetkým židami.

Naša národnosť je naša viera, viera našich otcov a inú neuznávame. Bydlíme v cudzích zemách a do osudov týchto zemí nás nič není, dokúď naše záujmy nie sú zabezpečené.

Židovská viera jedného dňa musí ovládať svetom. Židia, ačkoľvek roztrúsení ste po celom svete, vždy pamätujte na to, že ste synami zvoleného národa.

Veríte-li, že viera našich otcov jest jedinkým vlastenectvom, veríte-li, že cez vaše zovnajšie vlastenčenia s národom, s ktorým práve žijete, ste predsa jednotným národom, veríte-li, že židovstvo tá jediná náboženská a politická pravda jest: činíte tým, čo my chceme; naše dielo je veľiké a sväté a výsledok nás nemynie.

Katolicstvo, náš stoletý nepriateľ je na hlavu porazen. Každého dňa sa zafahuje sieť, ktorú Israel po celej zemeguly rozhodil a proroctvá nášého sv. písma sa splňujú. Príjde deň, keď Jerusalema sa stane domom modlitby sjednotených národov a keď prápor židovskej viery vláť bude i z najvzdialenejších brehov.

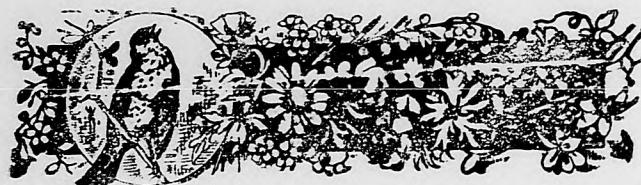
Chopme sa všetkých prostriedkov. Naša moc je veľiká, naučme sa ju ovládať. Není ďaleký deň, keď všetko bohatstvo sveta patriť bude výhradne židom.

A po uplnutí jedného roku, keď sa už Alliancia upevnila, písal Cremieux vo svojich zprávach medzi iným: «Keď sa žid pozdvihne, pozdvihne sa mohútne. My židia robíme obrovské pokroky! — Nová mesiašská ríša, nový Je-

rusalem musí povstať na mieste cisárov a pápeža!»

Tento medzinárodný židovský spolok — Alliance Israelite má centrálnu — ústrednú — svoje vedenie v Paríži, má svoje kancelárie po celom svete, jemu slúžia všetky židovské svetové noviny. I u nás v tomto našom židozvednárskom orságu má svoju kanceláriu v Budínpešti a slúžia mu všetky židovské a požidovstelé noviny.

(Dokončenie nasleduje.)

BESEDNICA.

Stará dievka.

Čo je z teba, chýrna stvora,
dedinského sveta dvora?
Plietlas' vzdychky, čo, jaká si:
vtipnosť, múdrosť, predmet krásy;
ruža ruží, ranná zora,
vzácný klenot, perla mora.

Dvihali Ťa, drahú dámu
na stĺp úcty bohýň chrámu.
Rozkoš kvitla otcu, matke,
že dcérušča milé, sladké
sta ký zázrak, panorámu
obdivujú, až sa lámu.

Niesly trúby, bujné zvesti:
príklad diev si, cnosti, česti,
v zlate, striebre nemáš trosku.
Blažený muž, komu k bozku
podáš pyštek v hrách prelesti —
Kto pán, nech si prístup kliesti.

Vhabnul ten, ten, s bážňou síce,
obzreť statky, slečny nice —
odkoplas' ho hrdo, chladno.
Iní bľuskli veci na dno:
humbug chvály, stá, tisíce!
Opovrhli modly lice.

Tak uviazlas', áno, áno,
nesvitá ti dobré ráno
Skromné družky víta šťastie,
pýche hanba, posmech rastie.
Zbožným aspoň Ďuro, Jano —
tebe ni to nedopriano.

A tak čupíš, ver, nie slávne,
spľasla v plánoch, zbitá mravne.
Pre množ chýb, štrb, zištnosť veľkú
zostalas', hej, na cedielku.
Mnohí cítia radosť zjavne,
ja len súdim mierno, lavne.

Odlož zlozvyk, hriech vyhosti,
vyhas vášeň nadutosti,
buď vždy prostá viesky húska,
— čo pátričky vrúčne luská:
a kajný duch tvoj vypostí
súciť, sústrasť, ľúč ľúbosti.

Viedeň, 31/X.

Dlhomír Poľský.

Zo života mojej matky.

V stolici sarišskej asi hodinu cesty od Sabinova k západu na malej rovienke leží malá obec Močidlany, čo filiálka blízkej fary Jarovnickej. Hovorí sa, že na mieste, kde je obec Močidlany, boly močidlá blízkej zaniknutej obce Bodošovec. Stalo sa vraj, že istá pani z tejto obce pre nedostatok vody vystavila si dvor pri močidlách a v tom že ju mali nasledovať aj iní a tak povstala obec Močidlany.

Obyvatelia tejto obce sú horliví katolíci a pilní čitatelia dobrých novín. Pri predišlej voľbe udatne bojovali za ľudovú stranu, bárs aj žiadnych vodcov nemali. Uprostred obce na peknom vyvýšenom mieste stojí krásny chrám, ktorý, jako nápis na kostolnej stene svedčí, roku 1750. ku cty povýšenia sv. križa dala postaviť nábožná vdova pani Christina Usz, rodená Dessevffí. Tu je pod kostolom aj hrobka tejto familie.

Obec táto je pre mňa pamätná a vážna, lebo na jej cintoríne je hrob môjho drahého otca, ktorého som v detinskom mojom veku utratil; a rodiskom mojej milovanej matky, ktorú len nedávno tiež Boh k sebe povolal. Je táto obec tiež aj rodiskom mojím. Roľnícky dom, v ktorom moja matka sa narodila, stojí uprostred obce skoro na jednom priestore s chrámom. Jako moji predkovia vyprávali, tá pani, ktorá tu prvá dvor vystavila, pri dvore dala postaviť aj kostol a dom pre mojho pradeda z druhej strany kostola. On že bol tu kostolníkom.

Riadením božím a prostredníctvom vyšmenovaných pánov nebohá matka moja stala sa mlynárkou v blízkom mlýne, kde žila v blaženom manželstve s nebohým otcem mojím. Jako chlapec rád som počúval nábožné čítanie zo života svätých, ktoré on svojim domácim, a ľuďom, ktorí k nám mlieť chodievali, čítaval. Čo dobré dedičstvo je pre mňa kniha: «Nábožné Výlevy», z ktorej sa on každodenne na hlas modlieval.

Ale tento blahý život mojej matky nemal trvať dlho, lebo po desať a polročnom manželstve dobrý môj otec umrel a ona ostala vdovou s tromi malými dieťkami, z ktorých som ja bol najstarší. Jako mlynárka núčená bola moja matka znovu sa vydať, ale toto manželstvo jej už

donieslo ťažký kríž. Môj otčim o pár rokov umrel, a ona opäť stala sa vdovou, ale už nie s tromi, lež so šiestimi sirotami, z ktorých jedno až o tri mesiace po smrti otčimovej sa narodilo.

Tu dosiahlo trápenie matky mojej vysokého stupňa; stala sa ona tou najchudobnejšou a najopustenejšou osobou v obci. Skromný majetok sa jej naskore minul a ona musela veľkú biedu treť. — A tento jej nad mieru trápny život netrval krátko, ale dlhé roky. Veľmi jej ťažko padlo živiť seba a nás, drobné dietky svoje, lebo bola i nezdravá a do ťažkej práce nesúca. Obec, v ktorej bývala, je od mesta vzdialená, a nebolo v tenkrát v nej pre chudobných ľudí zárobku. Jej život bol trápny a ťažký i preto, lebo pochádzala z domu majetnejšieho a na núdzu nebola privityknutá. Hruža ma obklúčila, keď mi pozdejšie, po viacej rokoch, keď som ju vychovávať mohol a k sebe vzal, o svojom veľkom trápení rozprávala. Rozprávala mi, že raz od stredy do soboty nič nejedla, lebo nemala čo. A o sviatkoch veľkonočných, keď i ten najchudobnejší človek veľkonočné mäsité pokrmy si pripraví, ona musela sa zaobísť pri jednom chlebičku. Horké slzy padaly jej z očí, keď jej dietky pýtaly jesť a nemala im čo dať. Keď niečo na zjedenie si i zarobila alebo dakde dostala, neznala, či to má zjesť sama, alebo dať hladným dietkam svojim. Hrozné bolo pre ňu, keď z ďalekého lesa s dietkami svojimi na chrbáte drevo niesla a pomyslela si, že príjduc domov, nebude mať sama čo jesť, ani dietkam čo dať. Jej trápenie najvyššieho stupňa dosiahlo vtedy, keď jej domček, ktorý sebe s otcom mojím nadobudla, sa vyvrátil a ona nemala s dietkami svojimi ani kde prenocovať.

Ponevác nás, svoje dietky veľmi milovala, rada by nás bola k svojmu potešeniu vždy pri sebe mať; ale keďže nás vyživíť nemohla, musela nás so žiaľom po jednom preč dať od seba. Ja, jako najstarší, prvý som ju musel opustiť, i siel som do tretej dediny k jednému ďalekému príbuznému učíť sa remeslu. S veľkým žiaľom som sa od nej lúčil; kľaknul som k jej nohám, aby mi svoje materské požehnanie udelila. Ťažko mi padlo rozlúčiť sa s ňou, zvlášte preto, že som ju zanechal v tak biednom stave. Keď som bol na mojom učenístve; často som hľadieval v tú stranu, kde ona bývala a kde sa mi ešte i to nebe príjemnejším byť zdalo. Kedykoľvek som ku stolu sedal, vždy mi prišlo na myseľ, či moja matka dnes dačo jedla alebo či nepojde bez večery spať.

Ovšem ťažký bol tento kríž, ktorý Otec nebeský na jej slabé plecía položil, ale ona ho znášala s prikladnou trpezlivosťou. Súc od pobožných rodičov vychovaná a čo úd ružencového braterstva, jako sama už v mladosti svojej do toho braterstva vstúpila, tak aj dietky svoje tu zapísať dala, a modlievala sa s nimi večer spoločne sv. ruženec a nedovolila im ísť k žiadnym hriешným zábavám, ale učila ich Bohu verne slúžiť. Predstavovala im pred oči príklad Pána Ježiša, ktorý z lásky k nám kráľovstvo nebeské zanechal a stal sa chudobným človekom; v chudobe žil i umrel a chudobných blahoslavenými nazval. Predstavovala im márnosť rozkoší svetských, kto-

rými tak mnohí svätí opovrhli z lásky k Ježišovi vyvolili sebe chudobu, mnohí išli na púšť a tam pri tuhom pôste s radosťou slúžili Bohu svojemu, majúc pred očima kráľovstvo nebeské, v ktorom tí, ktorí lačneju a žíznejú, nasítení budú.

Keď iní ľudia po večery ukladali sa k spánku, ona častokrát bez večery chodievala vyšej obci ku blízkeму krížu, ktorý jej bol v jej ťažkom trápení jediným potešením, kde sa chodievala žalovať Tomu, ktorý od všetkých opustený na ňom visel.

Pán Boh dobrotivý, ktorý kríže a trápenia len k našemu dobrému na nás posielal, shliadol láskave i na moju zarmútenú matku, a chcel už na tom svete zarmútené jej srdce potešiť a ukázať, že keď nás už žiadny potešiť nemôže aneb nechce, môže nás potešiť Boh, keď naše trápenia z lásky k nemu trpezlivo znášame. Ubohej matke mojej na tom svete odmenil sa tým, že zo štýr jej dcier žiadna muža nepoznala, lebo si ich vyvolil Jeho Syn, nebeský ženich Ježiš Kristus za nevesty svoje. Jedna z nich v pannenskom stave umrela, a tri sú vo Viedni v jednom kláštore mniškami. Dostali sa tam pomocou a prostredníctvom jedného Dominikánskeho kňaza, nech mu to Boh hojne odplatí! — Moja matka vtedy mala šťastie tú svoju dcéru, ktorú kedysi čo päťročné dievčatko pre hlad a nedostatok do ďalekej dediny od svojho materského srdca s veľkým žiaľom k cudzím ľuďom do služby vyprevádzala, po niekoľko rokoch videl v prôvode kláštorských paniien pristupovať k oltáru, aby zložila sľub pannelskej čistoty nebeskému ženichovi svojemu.

Keď som už mal príležitosť, vzal som ju k sebe, ale vtedy už bola od dlhoročného hlasu a toľkých žiaľov celkom zničená a zoslabená, že už nemala v sebe žiadnej sily. K tomu mala ustavične ťažké bolenie prs, od čoho jej žiaden lekár pomôcť nevedel. Oproti tomu ale na duchu bola silná a zdravá. Mala obľúbenie v dobrom čítaní, a rada sa mnoho modlievala. Modlievala sa rada i za ubohý slovenský ľud, keď čítala aneb počula o krivdách na ňom páchaných. Častejšie ďakovala Bohu, že ju v jej mladom veku zachránil, že nikdy neupadla do zlých rúk. Bola ona drahým pokladom a ozdobou mojej domácnosti; preto sa mňa boľastne dotklo keď som ju utratil. Umrela po dlhšej ťažkej nemoci, viacrázy svätými sviatosťami zaopatrená. Odpočinutie večné daj jej o môj milý Jezu Kriste!

Neni tomu dávno, zatúžil som aj ja po tom, navštíviť v kláštore svoje sestry. Vyvolil som si k tomu veľkonočné sviatky. Z domu som sa vybral v Zelený Štvrtok ráno. Radoval som sa, že som celý deň, od rána až do polnoci, z domu až po Prešporok, cestovať mohol cez krásny kraj slovenský.

Čo som na mojej ceste, a vo Viedni videl, opíšem to v budúcom čísle. (Pokračovanie.)

Polnohospodárske museum, ktoré nachodí sa v Budapešti na Kerepeši-út č. 72., odporúčame obecnstvu k návšteve, keď pri dajakej príležitosti pride do Budapešti. Tu sú vystavené rôzne plodiny a náradie hospodárske a neplatí sa žiadne vstupné.

CHÝRNIK.

Úctivé upozornenie!

Láskave prosíme čtených čitateľov, keď pošlú predplatok na noviny, nech nezameškajú prilepiť na poštovú poukážku, na — k písaniu určité — miesto svoju tlačенú adresu, t. j. meno a bydlisko, pod ktorou dostávajú noviny. S týmto s jednej strany polahšia našu prácu, nadovšetko ale koniec môžeme urobiť takým neprávosťami ako je to, že noviny v svojom čase nedochádzajú.

Vydavateľstvo novín.

Smrť. Duchovenstvo predvážskeho Dekanátu oznamuje usnutie v Pánu, velp. Michala *Radimeckého*, farára trenčiansko-teplianskeho, ktorý následkom porážky srdcovej, po prijatí sv. Sviatosti odobral sa na večnosť dňa 2-ho t. m. Nebožtík žil 62 roky a pracoval čo kňaz vo vinici Pána 36 rokov. V. o. d. o. P.!

Ovocie liberalizmu. V Španielsku a vo Francúzsku neprestávajú potlačovať liberáli cirkev katolícku. To má špatné následky. Tak v okolí Oviedo behom niekoľko dní podpálené boli a zhorely 4 kostoly. Vláda teraz viac miest postavila pod statárium. — Vo Francúzsku tiež nejde to lepšie. Dňa 16. okt. započala súdna stolica svoje účinkovanie. Ešte lanského roku dľa dávnej obyčaje započínalo sa so sv. omšou, ale teraz dľa nariadenia ministra práva vystala sv. omša. Ako známo, vláda francúzska vyniesla zákon, mocou ktorého vyhánajú teraz ztadiaľ reholníkov. Ostáva to tam smutno. Teraz už nahliadajú, že zle narobili. Mestská rada parížska jednala o známom zákone proti reholiam, vyzvaná, aby vyslovila svoju mienku o tom. Vyslovila sa v tom smysle, že ten zákon je zlý a protirepublikánsky a spolu vyslovila svoje dobrozdanie, aby sloboda takých kongregácií nebola obmedzovaná.

Následky brutálneho súdneho výroku gneznan-ského. Pruský «Ueberbrettelgesellschaft», ktorý usporadovoval predstavenia v Krakove a mal plán pochodiť všetky väčšie mestá Haliče, musel odísť nielen z Krakova, ale vypovedali mu i ostatné mestá haličské, Lvov, Stanislavov atď. Pán Hans Ewers, direktor spoločnosti, musel teda so svojou truppou odísť z Haliče a zastaví sa len v Černoviciach v Bukovine. Je zaujímavé, že Ewers mal už povolené predstavenie vo vojenskom kasíne v Krakove, ale keď komandujúci generál Albordi videl rozčúlenosť poľského obyvateľstva proti Prúsiakom, dal odvolať predstavenie a kasíno poslalo direktorovi Ewersovi 250 zl. ako vynáhradu. — V Haliči pomýšľajú teraz i na to, či by nebolo možné previesť, aby haličskí a poľskí kupci vôbec nebrali od prúsiackych kupeckých domov a fabrikantov ničoho.

Protipruský ruch. V Lvove a v Krakove sa so dňa na deň opakuje, demonstrácia proti Prusku. Z Lvova oznamujú, že poľská akademická mládež vydržovala shromaždenie v záležitosti gnesenských posúdencom. Porady tieto trvaly rano do tretej hodiny. Po dlhom pojednávaní vyniesli uzavretie, ktoré považuje za správny ruch za maloruskú universitu a vyslovuje opovrzenie oproti Prusom. Po porade tiahlo niekoľko sto mladíkov pred nemecký konsulat, aby demonštrovali. Policia im zastala cestu ku konsulátu a tak potom išli pred Goluchowského sochu a tam demonštrovali proti Nemcom. Po tieto dni porobila polícia poriadky, aby študentstvo nemohlo demonštrovať pred nemeckým konsulatom. Ulicu Moknackého, v ktorej býva nemecký konsul, obsadili vojaci a držali stráž od rana až do tmy. Žandárstvo susedných obcí zavolali do Lvova. V dome policie je usadená jedna stotina pešiakov. Na mestskej porade navrhol univerzitný učbár Radiczevszky, aby hlavné mesto Haliče odhlasovalo gnesenským posúdencom tisíc korún. Sídnení prijali návrh s radosťou a jednohlasne. Obžalovaných bolo 21. Výrok súdu bol ten, že jednu ženu, istú Piazecku odsúdili na poltrefa roka do žalára, mužského Horzenievszkeho na rok do trestnice a ostatných obžalovaných na jedno-mesačný až dvo-ročný žalár.

Jókaiov honorár v krajinskom rozpočte. Ako známo, Moric Jókaí redigoval maďarskú časťku etnografického diela «Rakúsko uhorská monarchia v slove a obraze» a za to dostával od krajiny honorár 8000 korún ročne. Dielo je v rukopise ukončené. Teraz minister Vlassics robí návrh, aby tých 8000 korún dávalo sa Jókaiovi doživotne, ako čestný honorár, za jeho zásluhy o maďarskú literatúru. Obnos príde do rozpočtu ministra osvety.

Ako máme podporovať katolícku tlač? Na túto otázku jeden nemecký časopis takto odpovedá: 1. usilujme sa pre katolícké novinky a časopisy čím viacej predplatiteľov získať a predplaťme na tie aj sami. 2. Kupujme len v takých sklepoch, u takých obchodníkov, ktorí sa v katolíckych novinkách dajú odporúčať a odvolajme sa pri tom na oznam v katolíckych novinkách uverejnený. 3. Nahovárať kupcov a remeselníkov, aby sa v katolíckych novinkách dali oznamovať a sami tiež len katolíckym časopisom pošlme svoje oznamy. Katolícké novinky sú pre katolíka práve tak potrebné, ako pre žiakov katechismus. Dobrá katolícka tlač je veľkým požehnaním, tak pre celé katolíctvo ako aj pre jednotlivých rodín a jednotlivých katolíkov. Kto by ešte nebol celkom pevný vo svojej viere, toho katolícké časopisy posilňujú, ho za krátky čas tak posmelujú a ozbroja, že je schopný proti všeliakým sprostým a lživým námietkam sa postaviť a ich vyvrátiť, a tak je dobrá katolícka tlač v stave lahostajného, nedbanlivého katolíka na neohrozeného bojovníka svätej katolíckej veci premeniť.

Obeta ľahkomyselnosti. Zo Spiša nám píše: Pri Novej-Lubovni v susedstve trie biedu jedna chudobná obec Kolačkov. Tí kolačkovianci majú jedného horlivého duchovného otea, ale sú toho nehodní. Vystavil on

školu, obnovil kostol a faru, a dal by jej život svoj za veriacich svojich. Na založenie potravného a úverkového spolku naskladali už vyše sedem stoviek, keď razom príde z ďaleka jeden židák, začína Kolačkoviancov napájať a hostiť, sľubuje im ročne dve stovky, keď ho do obci príjmu a keď mu dovoľia krčmáriť. — Ako Adam a Eva radšie poslúchali hada, ako Pána Boha, tak Kolačkovianci radšie poslúchali privandrovaného žida, ako svojho duchovného otca. Ako sa pálené rozdávalo, zapomneli na dobré predsavzatia a na svoju češť. Každá kresťanská obec sa usiluje, aby potravný spolok mala, len kolačkoviancom toho netreba. Naši praotcovia prišli pre takú ľahkomyselnosť o väčšiu čiastku gruntu, a vám nešťastným potomkom sa ešte vždy rozum neotvára? — Bratia! keď v budúcnosti vám pálené milšie bude ako vaše časné a večné šťastie, vtedy čert opilstva vás aj o ten maličký majetok prinesie, čo vám vaši otcovia zanechali.

Prednáška v katolíckom spolku. Professor Bartolome Csudáky držal prednášku v peštbudínskom katolíckom spolku. Za predmet si vybral Rusko. V prvej čiastke svojej prednášky predniesol svoje vlastné zkušnosti, aké zriedka počuť. Dopodrobna hovoril o ruskom národe, kultúre jeho, náboženstve, poverčivosti a iných veciach, ktoré okruhlý obraz tvoria o ríši cárovej. Rozprával o bohatstve Rusov, o popredných triedach a chudobných mužikoch, ktorí stoja ešte vždy na veľmi nízkom stupni kultúry. Potom hovoril o záležitostiach Petrohradu; o povestnom zariadení cárskeho paláca a umeleckých dielach obrazárne cárovej. Sú tam krásne obrazy od Rafaela, Rembrandta, Murilla, Van Dycka atď. Táto prednáška uchvátila pozornosť obecnstva.

* * *

Otený pán Müller! Ja mal som od počiatku tohoto roku jednu ťažkú srdcovú chorobu, a nemôhlo sa mi pomôcť navzdor všetkým liekom, až keď som si váš duplovano-elektromagnetický kríž R. P. Nr. 86967 dal doniesť a som ho upotrebil a za tri mesiace nosil, som sa chváľa Bohu úplne vyliečil, za čo Bohu a vám moju najúprimnejšiu vďaku vyslovujem. S úctou *Max Rittersporn*, v Hlohovci dňa 19. nov. 1901.

Krajinská púť do svätej zeme.

S cirkevným povolaním pod duchovnou správou veľk. pána Jozefa *Skarda* prepošta, pohne sa z Budapešte r. 1902., 16. febr. v nedeľu.

Programm púte.

I. podmienky účasti.

Lehota prihlásenia sa.

V tejto púti môžu brať účasť katolíci, mužskí aj ženské, keď svoj úmysel najneskoršie do 15. januára 1902. oznámia u duchovného správcu púte u veľk. pána Jozefa *Skarda*, prepošta v Šaštine (Sasváre) v nitrianskej stolici a spolu mu pošlú najlepšie na poštovej poukázke najmenej 100 korún ako závdavok. Ostatok sa musí u toho istého zaplatiť najneskoršie do 10. febr.

Účastné ceny:

I. trieda na železnici	I. trieda na lodi	900 korún
II. " " "	I. " "	835 "
II. " " "	II. " "	700 "
III. " " "	II. " "	645 "
III. " " "	III. " "	310 "

V týchto cenách sa obsahuje:

1. Železničný a loďný lístok z Budapešte do Jeruzalema a zpátky.

2. Stravovanie na lodi počas cestovania na mori jeden-jeden obed v Jaffe pri dojití a odchode, sedem (7) dňové zaopatrenie v Jeruzaleme v rakúsko-uhorskom ústave pre pútnikov.

3. Ceny za vplavenie a vyplavenie sa v Konstantinopli v Alexandrii a v Jaffe.

4. Povož z Jeruzalema do Betlema a zpátky.

Smer cesty: Budapest—Konštantinopol—Smyrna—Piraeus—(Athén)—Alexandria—Jaffa—Jeruzalem.

Pri zostavení tohoto plánu tá myšlienka viedla usporiadateľstvo púte, aby s použitím dlhšej železničnej čiary, zkrátilo námornú cestu, a tak aby umožnilo cestovanie aj ľuďom slabším. Ale aj táto námorná cesta stáva sa príjemnou tým, že loď na jeden dňok nerobí dlhšiu cestu, ale že sa zastaví pri väčších priplavných mestách a tam sa hodiny zdržuje.

K povšimnutiu. Usporiadateľstvo nebere na seba zodpovednosť za tie oneskorenia, ktoré povstanú zo zameškania príchodu alebo z prípadného nariadenia postávania lode, a preto z tohoto pošle preplatky obľubujú účastníkov.

Betlehem. Počas pobytu v Jeruzaleme pútnici budú putovať aj do Betlehemu, aby si opozreli sväté jasličky, kaplnu sv. Jozefa, zem pastierov a jazero Šalamunové. Cena povozu je zarátaná do cestovnej ceny.

Pobyt v Jeruzaleme. Púť príjde 24. febr. do Jeruzalema a zostane tam do 3. marca. Po tento čas duchovný správca určí poriadok pobožností a počas stravovania každodenne sdelí s účastníkmi.

Spríevodný list (cestovný). Každý účastník musí si bezpodmienečne zaopatriť cestovný list, bez tohoto nemôže brať účasť v púti. K zaopatreniu si cestovného listu treba je obrátiť sa v mestách na kapitána, v okresných mestách na slúžneho a po dedinách na predstavenstvo obce. Ponevác toto trvá dlhší čas, preto radno je hneď porobiť potrebné kroky, a to tým viac, že sa cestovný list má zaslať hneď s prihlásením sa, aby ich usporiadateľstvo mohlo dať vidimovať v Pešti u tureckého Konsula. Útraty tohoto majú byť kryté pri prevzatí cestovného listu. Oneskorenie uchádzači, ktorí by tu už nemohli zaopatriť cestovný list, nech si pýtajú od predstavenstva uhodnovený opis osoby, na ktorý sa má zo strany vrchnosti napísať toto: k púti do sv. zeme cieľom zaopatrenia si cestovného listu na základe ktorého usporiadateľstvo samo zakročí u ministra vnútra. Ale k tomu sa odhodlá len vo výnimečnom páde.

Programmy rozpošle na žiadosť pán vodca pútu, prevelebný pán Jozef *Škarda*, Prepošt v Šaštine, nitrianska stolica.

Vyzvanie k predplateniu.

Viacrázy vyzvali sme už et. čitateľov nášho časopisu, by pracovali na tom, že by «Kreštan» do čim viac príbytkov dochodil, že by zásady kresťanskej politiky čim viac sa rozširovaly.

Predplatná cena našich novín je :

na celý rok	4 koruny
na pol roka	2 koruny
na štvrt' roka	1 koruna.

Predplatiť treba len na túto adresu :

«Kreštan» kiadóhivatala
Budapest, VIII., József-körút 35.

DOPISY.

Velká Lihota.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Velactený Pán Redaktor!

Velice ma ten chýr dojal, keď som počul, že pán redaktor nášho milého «Kreštana» vyzdvihnutý bude. Veľký bôl cítim na srdci mojom nad ztratom vašou, pretože vo vás utratíme jedného opravdive smelého muža v oči bársjakej mátohe liberálnej, preto vás ešte prosím, že by ste týchto mojich pár riadkov uverejniť ráčili v našom milom Kreštane. 24-ho novembra sme mali voľbu do stoličného výboru v našom okrese, pri ktorej sa nič zvláštneho nestalo, pretože nebolo žiadnych protikandidátov. Na p. Kutvasser Istvána každý vďačne hlasoval. Tým tvrdsie to išlo na pána Gézu Majthényi, hlavného to slúžného nitrianskeho, pretože sme o tomto vedeli že je liberál. Nuž ale však sme sa ho skoro všetci osobne opýtali, či nás chce všemožne zastávať, tak ako na nášho spolurodáka patrí? Čo nám on aj verejne prisľúbil a vyslovil sa, že dovčulku sa nám len sľubovalo a nič sa nesplnilo. Hľa aj toto je pokrok, jestli pravda bude? že sme si takého muža získali.

Včul žiadnej kortešačky nebolo, pretože aj židia s nami hlasovali na týchto kandidátov, z ktorých jeden ľudový, druhý liberálny bol, a tak sa aj jednohlasne zvolili, pretože nás k tomu aj naši páni duchovní mali, aby sme boli len spokojní, tak sme teda aj pristali na radu našich vodcov neohrozených.

Pri minulej voľbe aplegátskej sa najviac bláznil Novácky očilekár s jeho súdruhom židovským s voľákom Zorákom, ktorí ako zbesnení behali po našich obciach. Nuž ale im všetko márne bolo, bárs aj po 40 kor. nám ponúkali, my sme im neverili a držali sme sa len svojho presvedčenia. — Potom zas všeličo iné sľubovali na-

ším poctivým a udatným voličom, a keď sa im nič nepodarilo, nuž aj do práva vohnali pred pána Filbergera tri ženy z Malej-Lehotky aj pani rychtárku, že vraj sa im kamením vyhrážaly, a títo židia aj so sebou vozili kamenia, ktorého u nás je bárs kde dost, netreba ho ani vozit.

Preto vás drahí voličia okresu Žabokreckého aj naďalej vyzývam, že by ste ešte vytrvanlivejší boli pri budúcej voľbe, ktorú mať budeme a zastali si pod zástavu ľudovej strany a jedným hlasom zvolali: «nech žije pán Francz Major! nech žije ľudová stránka!»

Vajnory.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Blahorodý Pán Redaktor!

Volebné pohyby sa v okrese našom Seneckom skončili, ľudová strana prepadla s jej kandidátom p. Jozefom Világossy, a liberál zvíťazil.

Čudujeme sa tým, ktorých by bola sv. povinnosť zastávať cirkev sv. a jej práva, jako to čini ľudová strana, že dali sa zviest liberálom. Takí boli susední panáčkovia, jako ivanský, horvátgurabský, tótgurabský, cseklézszy a magyarbélszky. Smutno to vyzera, že v jednom volebnom okrese toľko poblúdcov sa nachádza! Opustili títo ľudovú zástavu nie síce za husacinu; ale za svetský zisk, aby mohli k hodnostiam a iným vyznačeniam dojsť. Ale veď čo povie na to ten ubohý ľud, keď ide brániť svoje právo a vidí, že ho opúšťajú vlastní vodcovia?

Naša obec vajnorská čisto katolícka bola by bývala celá na ľudovú stranu, ale čo sa stalo? Diabol — darmo je — všade má svoj vplyv a všade účinkuje, tak aj u nás. Tu povstali falošní proroci v osobe liberálov, ktorí prorokovali nám, že dostaneme nového farára, keď budeme liberáli. A tým falošným prorokom pošfastilo sa zo 160 hlasov 30 dostať; ostatní zostali verní zástave ľudovej a svojemu p. farárovi ľudákovi Karolovi Bócz.

Medzi tými 30-mi nachádzajú sa skoro všetci takí, ktorí sú nepriateľského ducha naproti svojemu duchovnému, a tí, ktorí sú takí, vieme že v náboženstve svojom na slabých nohách stoja, a preto že sú liberáli, tomu sa nečudujeme.

Jedine tá vec prebija nám hlavu, jako sa mohol dať zapredať istý hospodár vajnorský, ktorý má dve dcéry v klástore a ktoré sú sestry Pána Ježiša, a predsa zostal liberálom. Toho, pretože pri ľudovej strane žiaden groš nevidel a nedostal, liberálna zástava podmanila. Jakú radosť môžu mať tie ubohé duše, keď takúto novinu dostanú o svojom otcovi.

Drahí hospodári! prebuďte sa zo sna, a neverte tým liberálom, ktorí vám všetko sľubujú v čas voľby, a figlami sľubami chcú vás zviest, keď je ale po voľbe, viac vás neznejú a otrčia vám päty.

To ste skúsili, že jako držia pospolu tí liberáli, a preto aj my ľudáci buďme jedno srdce a jedno telo, a ukážme im, že nás jedine pravda a spravodlivosť vedie v našich zaujmoch. Tí liberáli jako s nami zachádzajú, to sme skúsili aj pri voľbe stoličného výboru, keď nám ani

termín voľby nedali vedieť a zvolili si samých liberálov. A preto pri novej voľbe držme spolu a zvolme si jedine ľudákov do stoličného výboru.

Ešte jako novinu sdelím, že v našej farnosti 30-ho nov. započnú sa sv. missie, a skončia sa 8. dec., ktoré vydržiavať budú vel. otcovia z rádu sv. Františka. Skrže sv. missie nech sa dobrí utvrdia dobrom, a zlí spolu s liberálmi nech sa obrátia, aby spravodlivá ruka božská nezastihla vás. Prosim úctive pána velebného redaktora, ráčte títo riadky v Kresfanovi uverejniť.

S úctou

Jeden Vajnoran.

Od Skačian.

Pochválen Pán Ježiš Kristus!

Vážený Pán Redaktor!

Jestli za dobré ráčite uznať, uverejnite mojich pár riadkov.

Jako rátať naši nepriatelia v Žabokreckom okrese?

Naší nepriatelia rátať takto: že pri budúcej ablegátskej voľbe, keď sa im podarí akýmkoľvek spôsobom ku hlasom, ktoré mali pri predošlej voľbe, len z každej obci 3 hlasy nadobudnúť, tak je jejich výhra. Ponevác okres má 72 dedín, tak $3 \times 72 = 216$ hlasov budú mať a budú vo väčšine. — Preto pozor ľudáci, aby sa to nestalo!

Ďalej rátať na to, že bude voľba v najväčšej zime, a že voľbu budú preťahovať, aby nás zimou prinútili sa rozísť. Preto musíme sa držať jako jedna reťaz, a usilovať sa ešte pobludilých získať pre nás (máme príklad na Prievidzianoch).

Keď budú vidieť naši nepriatelia, že sa im plány nepodarili, odstúpia a my jednohlasno voliť budeme, a tak nám zima málo ublíži.

«Slovenské Noviny» zaplavily náš volebný okres, v ktorých jak v článku «Žabokrecký mandát» tak aj «Z rudňanskej doliny» páni dopisovatelia tých článkov veľmi špatný výraz dali nám ľudákom, keď na miesto «ľudáci» píšú «ľudári». Tí páni myslia, že sú ešte v Žabokrekoch na volebnom mieste, kde pred piaty rokami nám všeliaké mená dávali a tak nás volebného hlasu pozbavili, na čo sa len s boľastou rozpomínáme.

Čo je ľudák a čo «ľudár»? Ľudáci sú ľudia prebudilí, ktorým viera a dobro vlastní na srdci leží a ktorí sa ku tej strane pridali, ktorá si záujmy viery a poľahčenia ľudu za cieľ vytkla. Nuž a «ľudár»?

Ľudár je človek zlého držania, cigáň, ktorý nikdy pravdu nepovie, je nestály, jedným slovom neporiadny človek, tomu hovoríme: to je ľudár ľudársky. (Radšie budem dľa otroka vlády ľudár, nežli Farahún alebo Oslonovinár.)

Mali sme aj my voľbu do výboru stoličného a zvolili sme si dľa vôle pána Františka Nemčeka, kanoníka nitrianskeho v Sučanoch 46 hlasmi proti protivnej strane, pri ktorej bolo dosť napájania, tak že to až jedného nášeho občana skoro život stálo, no ale ten nemal vôťum.

S hlbokou úctou

Pozorovateľ.

Ctení ľudoví voličia okresu čačianskeho!

Láska k ľudu môjmu boia, je a bude heslom mojim od narodenia až do smrti.

Ľudu môj! Sužuje ťa celý svet a opovrhuje tebou; a ešte i ja, ktorý ti žijem, mám ti spôsobiť nové súženia a preháňania?

Láskou k Vám vedený, vytýčil som zástavu v okrese čačianskom = zástavu ľudovej strany. Ale v boji volebnom dňa 2. októbra som padnul — padnul však čestne.

Príčina môjho padnutia bola, že ten ľud, ktorého bieda a utlačenie mi tak veľmi na srdci leží, sám z čiastky sa proti mne postavil a protivníkom mojim k utlačeniu vlastnému dopomohol.

Zniesol som trpezlivo a v nádeji v lepšiu budúcnosť porážku tú, lebo som dúfal vo víťazstvo pri druhej prípadnej voľbe; z príčiny tej ochotne som prijal kandidáciu i druhý raz.

A prečo? Veď ľud môj mňa už zná, lásku moju k nemu chápe a pravdu pošliapať viacej nedovolí.

Nové sklamanie!

«Medzi svojich prišiel a svoji ho nepoznali!»

Evanjelik bráni evanjelika, kalvín kalvína, žid nepustí žida, — len chudobný slovenský, kysucký, katolícky ľud nechce prijať svoju krv, svojho verného kňaza, ale zostáva zatvrdlý a liberálnym.

Zavedení naši ľudia v huniach tak chabo a nepoctivo sa chovajú, že nenie im na tom dosť, že nám to tak vysoko vychvaľované právo, spravodlivosť a zákon 1000 hlasov v okrese našom čačianskom zničilo, a že nám mnohí naši verní — asi 35. voličia — od poslednej voľby za prácou a chlebom do sveta odišli, a že oduševnenosť — prečo? — klesla: otrčajú dlane za grošom judášskym, otvárajú ústa za hnusnou korhelicou a spínajú ruky za hriješnou milosťou liberálnou.

Bratia moji verní! ponúkal som Vám srdce svoje všetkým; i tým zvedeným v huniach — no títo opovrhli ním. Nepozostáva mi teda nič iné, nežli abych si s následkami počítal a Vás, ctení voličia moji, od mnohých volebných neprijemností a snád aj preháňania a prenasledovania zachránil, v povedomí istého padnutia, — v nádeji však lepšej budúcnosti — zástavu ľudovej strany stiahol a od volebného boja na ten čas upustil.

Pravda spí a nešlachetnosť rozfahuje krýdla svoje.

Boh s Vami, ctení voličia moji!

Ďakujem Vám, Vy verní, za dôveru a lásku, s ktorou Ste ma sprevádzali. A privolávam i Vám, Vy zavedení: pokoj Vám!

Buďte verní zástave ľudovej a neopúšťajte ju, zakiaľ ju k víťazstvu neprivediete!

Nech žije ľudová strana a jej verní voličia!

S Bohom!

Demeter Gyurcsánszky,
zákopecský dekan, bývalý kand. ľud. strany.

Štefanová.

Státna Redakcia!

Ráčte nasledujúce riadky uverejniť v milom časopise

«Kresťane».

Kristus Pán predpovedal zkázu mesta Jeruzalema, ktorá sa hrozným spôsobom vyplnila a predpovedal plačúc nad mestom a veľkolepým chrámom a lutoval tento zatvrdlivý ľud židovský hovoriac, že potrestaný bude, pretože nepozná deň navštívenia svojho.

A ty kresťanskí liberalní volič, poznáš ty deň navštívenia svojho? Nevieš, že teba tiež navštívila ľudová strana, chcúc ňu tak spasit, jako drahý Spasiteľ chce spasit ľud židovský? A ty čo si urobil? Obrátil si sa chrbtom, kdežto ona za teba chce byť prenasledovaná; ona nerobí to snáď pre svoje dobré, ale chce teba z otroctva židoliberalného vyslobodiť, a ty nechceš? Ach pomysli na tvoje spasenie, na tvoju vieru, ktorú tvôj Spasiteľ na taký stupeň povýšil, aby si v tejto viere dúfajúc spasený bol! Na základe tejto viery ľudová strana ňu pod mocnú ochranu privínia, ale ty faháš na takú stranu, o ktorej sám jeho Svätosť rímsky Pápež žalostne sa vyslovuje! Áno, ba pripojuješ sa k židom, a preto ty kresťanský volič, jestli aj ty nebudeš poznávať deň svojho navštívenia, vedz, že príjde aj na teba náhle záhuba, príjde totižto ten čas, že ňu tvoji miláčkovia židozdedári olúpia o tvoju vieru, pretože na spor tvojej viery slobodné vyznávanie náboženstva odhlasovali, áno i tvoje sviatosti potupili!

Učín teda silné predsavzatie, že týchto nepriateľov nie len že podporovať nebudeš, ale všemožne oproti nim bojovať budeš.

Pomysli si ty, ktorý na liberálnu stranu hlasuješ, jako to vyžiera ducha spokojnosti dobrým katolíkom, drž sa ľudovej strany a keď sa budeš k nej s úplnou úctou vinúť, ona ňu ukryje pod rozsiahly prápor svoj, aby tebe žiadni nepriatelia škodiť nemohli.

Čo sa týka voľby stoličných výborov, tie u nás v prospech ľudovej strany vypadly.

V Smoleniciach zvolený je ľudák Kormut, v Ompitáli vystúpil liberál Gregerzen úradník. Ten zostal, ale len úradníkom, lebo zvíťazil tu hodný ľudák Ignác Belicza.

Voličia okresu častovského postavili za kandidáta v osobe pána Imricha Tollera, učiteľa a organistu pudmerického, neohrozeného vodcu ľudovej strany, ktorý aj zvíťazil, väčšinou 34 hlasov. Ale už aj tu panuje liberálna sveda, lebo ani na ulici ľudoví voličia nemali pokoja a chcú mať aj druhú voľbu, pretože že dve cedulky ľudové boly podozrivé. Fígel to liberálny. No keď aj bude, po tom im už zaspievame aj cirkumdederum. Vystúpil tu aj pán farár častovský, ktorí pri ablegátskej voľbe nemohol proti grófam nič robiť — aj ten zostal, ale len farárom.

Vystúpil tu aj jakýsi kasír pána grófa Pálffyho, starého mládenca miláčka a dobrodincu to liberálneho menuje sa Novák, o jehož mravoch nikto nevie a chce byť zastávateľom ľudu. No tiež zostal, ale len kasírom. V Cifferi zvíťazili ľudáci Slovák a Morvai. Vystúpil tu aj pán notár pudmerický. No ale mu pomohli, nemusí na stoličné zasadnutie chodiť. Je to muž, ktorého každý pozná, ktorý za panovania Bánffyho a főispána Szalav-

ského a služneho Vilmoša Kiša mal neobmedzenú moc. No zpomedi nich už len tento notár úraduje, ale už prestala jeho veľiká moc. No bol tiež pred súd zavolaný, predsa nepoviem, čo s ním ešte bude. *Rafael Tekula.*

Odkazy redakcie.

Do pozornosti všetkým: Kto chcete predplatiť, alebo adresu svoju premeniť, alebo kto reklamujete, vždy len takto musíte sa u nás hlásiť: *Kresťan kiadóhivatala Bpest, VIII. József-körút 35.* Kto posielate dopis alebo článok, len takto nech píš: Edvard Sándorfí redaktor Kresťana, Budapest, József-körút 35.

Do Pajštúna. 1. Idte na poštový úrad a žiadajte, aby vám p. poštár reklamoval chybné čísla úradne. To urobiť je povinný. Keby to urobiť nechcel, odpíšte to nám, my sa o nápravu postaráme. 2. Ľudí dľa mena nenapádajte, z toho môže byť tlačová pravota a keď by ste všetko dokázal nevedeli, nuž posúdia vás. 3. Neveríme, že by voľbu vašu zrušili. Čo keby sa predsa stalo, to by značilo strašnú porážku liberálov, lebo sme presvedčení, že ľudáci stupavskí povstanú všetci jako jedna strašná hora proti liberálom a urobí sa liberálnym volencienstvám koniec na veky.

Pozorovateľ, Žabokreký. To je pravda, že liberálov až tak čert berie, že nemôžu viacej odvieť našich voličov. Váš dopis máte v tomto čísle. Napádajú nás v parlamente, v novinách a prenasledujú našich statných voličov všetkým možným spôsobom. To všetko ukazuje na to, že sa už otriasa pôda pod nohami liberálov a oni budú si proti nám mnoho dovolovať. Ale čo-že? Ľud utratil už nesmierne mnoho a keď liberáli budú môcť aj na ďalej šarapatí medzi vami, očakáva nás úplná záhuba a vašich potomkov zobrácka palica. Za takýchto okolností treba je bojovať proti nim na život a na smrť. Prenasledujú nás? Nuž čo-že sa nám ešte horšieho stať môže? Zahynúť tak, alebo tak. Jestli ale postaví sa ten zúfalý už národ bezhraničnou smelosťou pod zástavy naše, potom aj liberáli ztiahnu svoje pazúry a budú sa plazíť na bruchách pred vami.

R. T. v P. Dopis váš dali sme hneď sadzačom. Podlžnosť vaša poráta sa od roku 1899. 1 kor.; na rok 1900. 4 kor. a na tento rok 4 kor., dohromady deväť korún.

Vp. M. K. Raková. Odkazujeme vás na náš oznam, z ktorého dozviete sa, že Kalendáre sv. Antona sa konečne predsa už rozposielajú. Že to v našej tlačiarne tak ťažko šlo s tými slovenskými kalendármi, pre tú príčinu ani nechceli sme v nej dať tlačíť «Vybrané spisy humoristické Zaoska».

P. Fr. Kliman. Tak sme mali by sa všetci naši dopisovatelia chovať. Ale k tomu treba i rozumu i mužskosti. Mnohí naši ľudia ale nazdávajú sa, že sú na to stvorení len, aby sa krčili hneď, ako náhle voľfaktorý panák zabláknje. A to nešťastný omyl, lebo za pravdu ti nikde nič neurobia, ba keby všetci ohlásili sa vždy za pravdu, nuž všetkých nebolo by možno len tak mne nič tebe nič odpraviť.

Ludák suchochodinský. Váš dopis smutný sa do tohoto čísla už nevpratal. Ale dáme si na ňom záležť lebo je nesnesiteľné, aby mali sme tak zaostalé, pusté kraje, ako je tá naša suchá dolina. Na tento rok ste podlžen 4 koruny.

P. K. Za doposlaný nám článok «Felsővidéku» prijmite naše srdečné vďaky. V «Kresťane» mu odpovedať nemôžeme. Ale ani do «Felsővidéku» neodpovieme, lebo noviny, v ktorých *také* články môžu sa uverejňovať, ako je ten o tom Kresťanovi, nie sú na to, aby sa do nich dačo rozumného napísalo. Prázdnota a slepota až tak kričí z článku toho; za taký článok by sa ešte aj židovské «Magyar Szó» hanbil. Škoda bývalého redaktora Schleiningera!

J. Straka. «Zo života mojej matky» je veľmi pekné a dojímavé. Ďakujeme Vám — a čakáme pokračovanie. Naša tlačiareň v 30 ex. nevytlačí to vaše dielo. Iba v 500 alebo 1000.

Horeišol, učiteľ. Len sa Vy pán Brat vzdelávajte aj z tej našej ľudovej spisby, neobanujete. Lebo tu píšú ľudia z presvedčenia a z lásky za ten úbohý náš ľud a nie za peniaze. Dopis v budúcom snád číisle.

Ternye. F. K., Mútne. V. G. V budúcom číisle.

Literárny oznam.

Oznamujeme, že «**Veľký obrázkový kalendár svätého Antona Paduanského**» pred týždňom vyšiel z tlače a teraz sa rozposiela. Cena jedného 60 halierov. Za 6 korún dostať 12 kusov. Kto objedná si naraz 50 kusov, obdrží 40% srážky z ceny. Objednať a reklamovať treba: Administrácia «Listov sv. Antona» Budapest. VIII., Szentkirályi u. 28/a.

Kto si objednal a poslal peniaze na «Dedinského hasiča» a neobdržal ho. nech sa hlási na karotke u «Koloman Rózsa a manž.» Budapest. VIII., Szentkirályi u. 30., a pošle sa takým, ktorí zaplatili už zaň, ale knižku neobdržali, na miesto jednej knižky, dve. Len treba na karotke podotknúť, že ste si už prv objednali i zaplatili knižku a nedostali nič.

U toho istého Kolomana Rózsu výndu o niekoľko dní — ešte pred vianocami: «Vybrané spisy humoristické Zaoska» s podobizňou pôvodcu a podpisom vlastnoručným. Sú to Zaoskové najlepšie práce, ktoré nedaly sa uverejniť v «Kresťane» pre nedostatok miesta. Veľmi poučné a veľmi zábavné. Vyndú na 10 hárkoch. Cena bude 1 koruna. Kto chce mať skvostne viazaný exemplár, nech hlási sa oň u p. Rózsu, dostane taký za 2 koruny.

Zaoskové práce odporúčajú sa samé. Aj ten najvzdelanejší človek s úľubou bude ich čítať, a kto len kolko-toľko zná slovenský, porozumie im. Zaosek ako spisovateľ je u nás jediný a podobného jemu v žiadnych iných rečiach nenajdete.

Veľbnému duchovenstvu ho zvlášte odporúčame.

Hláste sa u «Koloman Rózsa a manž.» Budapest, VIII., Szentkirályi u. 30.

Spisy redakcii zaslané.

Upozornenie: Keď chcete si zadovážiť tuto vypísané knižky, vždy dávajte pozor na to, že ktorú knižku u koho objednať máte. To máte tu pri každej uvedenej knižke vždy pekne vypísané. Teda neposielať peniaze na vydavateľstvo «Kresťana», lež vždy tomu, kto patričnú knižku predáva.

Oznam. U redakcie «Kazateľne» dostať už druhé rozmnožené vydanie modlitebnej knižky *Martina Húsku «Božské Srdce Ježiša Krista.»* Knižka má o 62 strany viac obsahu, než jej prvé vydanie; priložené boly nové piesne, Hodinky k ucteniu najsv. Srdca Ježiš, príležitostné modlitby a modlitby na väčšie sviatky a slávnosti roku cirkevného i ku niektorým Svätým. Knižka krom jej hlavného cieľa zodpovedá docela každodennej potrebe veriaceho katolíka.

Pri tak značne, o štyri hárky, zväčšenom obsahu nepremenila sa jej cena, a väzba je úhľadnejšia, stálejšia.

Jeden výtisk knižky, pekne, celkom v plátne viazanej a krásnym barevným titulným obrázkom opatrenej, stojí 1 kor. 20 hal. Kto objedná len jeden výtisk, nech pridá hneď 20 halierov za poštovné; kto dva alebo tri výtisky, nech pridá 30 halierov. Od 4 výtiskov posielajú sa v balíkoch porte. Redakcia «Kazateľne.» Lenge (Teplá) o. p. Bélabánya.

Mravná čítanka pre náš ľud. Vydáva: Spolok sv. Adalberta (Vojtecha) v Trnave. Sošit XIII. Hospodárska nauka. Napísal A. Bažik. Sošit I. Druhé vydanie. Cena 60 hal.

Časy naše sú už predsa na toľko pokročilé, že aj roľníci budú museť nie len dľa starých zvykov obrábať si polia svoje, lež použiť všetko to, čo novšia doba k rozumnejšiemu hospodáreniu nám poskytuje. Kto nechceš zaostať, obstaraj si knižočku túto, z nej sa mnohému poučíš.

Sobrané spisy básnické Hviezdoslava. Sväzok III. oddiel epiky. Dostať u Jozefa Gašparika v Turčianskom sv. Martine. Cena 4 kor., s poštou 4.30, rekomandované 4.55. Kniha obsahuje 564 strán. Básne Hviezdoslava sú iba pre vysokovzdelených Slovákov. Takýmto ale pôsobí zriekavý duševný pôžitok čítanie básni jeho.

Katolícky ľudový katechismus. Spísal Fr. Špirago. Preložil Štefan Mišik. Vydal Spolok sv. Adalberta (Vojtecha) v Trnave. Druhý diel: Učenie o mravoch. Tlačou Jozefa Teslíka v Skalici. Cena 3 kor.

Noviny Malých. Ročník III. Číslo 2. Vychodia s mnohými obrázkami do roka osem raz, počnúc od októbra do mája, vždy 15-ho, v knižtlačiarňi Jána Bežu a spol. v Senici. Cena čísla 2 kr. = 4 haliere. «Noviny Malých» sú pre rodičov výtečnou pomôckou pri výchove deti.

Štiavnická kalvária. Na pamiatku 150-ročného jubilea složil Árpád Hidvéghy, farár belianský. Pre slovenský ľud prispôsobil Fr. Richard Osvald, správca fary

teplianskej, censor diecesánsky. 196 strán. Viazaná v plátne. S veľmi utešenými obrazmi. Cena 60 krajciarov. Čistý výnos venuje sa na vždy výlučne len Kalvárii. Snažne odporúčame.

Praeorator, čili príručná knižka pre kňazov predmodlievajúcich sa. S odobrením cirkevnej vrchnosti. Vydal Gustáv Buzarovits. Všetky potvrdené modlitby slovenské a daktoré latinské nájdu v tejto knihe pp. duchovní. Tlač je pekná. Cena v plátne viaz. 2 koruny 60 hal., v koži 4 kor. Slovenskô a maďarský spoluviazaný 5 korún.

Obzor. Časopis pre hospodárstvo, remeslo a domáci život. Ročník XIII. číslo 11. Vychádza koncom každého mesiaca. Predplatná cena na celý rok 2 kor. Zodpovedný redaktor a vydavateľ Juraj Babka v Lipt. Sielnici (Liptó-Szielnicz).

«**Listy Svätého Antona**». Mesačný časopis ku rozširovaniu milodarného chleba chudobných. Ročník I. číslo 11. Vychodí na 1-ho v každom mesiaci na šesťnásť stranách s utešenými obrazmi. Predplatné na celý rok 2 koruny, do Ameriky 75 centov. *Predplatiť treba na túto adresu: Administrácia «Listy Sv. Antona» Budapešt, VIII., Szentkirályi u. 28/a.*

Novinky tieto zaobierajú sa hlavne s vecmi, ktoré týkajú sa úcty Svätého Antona. Podávajú teda životopis Svätého, opisujú zázračné udalosti, ktoré sa na prímluvu Jeho staly, uverejňujú zprávy zo všetkých strán, kdekoľvek si tohoto Svätého nábožne ctia. Pri tom cieľom týchto novín je, aby boly rozmanité; preto prinášajú články aj také, ktoré sú nie vo vlastnom smysle slova náboženské, lež viacej len kresťansko-spoločenské, týkajúce sa vážnych otázok života.

Novinky tieto prijalo katolícke slovenské obecnstvo veľmi prajne. Vychvalujú nás, že naše novinky práve s takou úľubou čítajú čestní mužskí, jako aj nábožné sestry. Aj vrchnosť cirkevná obrátila pozornosť svoju na nás, i viacerí biskupi zehnali nám; najnovšie ale arcibiskup kaločský osvietený P. *Juraj Császka* verejne v pastierskom liste svojom odporúča naše «Listy Svätého Antona».

Ceny potravných článkov.

Upozorňujeme ct. obecnstvo, že temer všetky ceny sú v korunovej mene značené. Teda dobrý pozor na to **dať**. Ďalej na miesto 100 klgr. (metr. cent) je mnohokrát tovar len po 50 kiloch značený:

Pšenica: Potisská 8·15—8·75 kor., peštianska 8·11 8·75 kor., z Bäcky 8·15 kor., banátská 8·40—7·90.

Raž: 6·75—7— kor.

Jačmeň: na krm 6·00—6·20 korún, do pálenice 5·95—6·15 kor., na várku 7— — kor.

Kukurica: 5·40—5·50 kor.

Múka pšeničná po 100 kil.

Číslo:	0	1	2	3	4	5
Cena:	27—	26·20	25·40	24·80	24—	23·20
		6	7	7½	8	
		22·60	20·60	17·80	11·20	

Otruby. po 100 kil.: drobné 8·60 korún, hrubé 8·80 korún.

Ovos: 6·40—6·70 kor.

Strova: *Fazuľa* veľká biela a okruhlá po 6·75—7·10 brnavá 6·25—6·60, pestrá 5·25—5·50, drobná 8·70—8·95, cúdená 10·50— ——. *Hrach*: 11·80—12·00, lúpaný 20— ——. *Sušovica* horšia 10— ——, lepšia 13·00—14— ——. **Mak**: 25·00—27·00, všetko po 50 klgr.

Lekvár srbský transito 17·75—18·25 po 50 klgr.

Semená: Červená ďatelina nová — — ——. Lucerna 43— ——38— ——, všetko 50 klgr.

Sviňská masť 50·00—50·50, Slanina $\frac{3}{100}$ 48— $\frac{4}{100}$ 48·75— ——. Udená dobrá slanina 48·50— —— po 50 klgr.

Olej repcovy 83 korún za 100 klgr.

Remeň: podošvy k. 250—310; tercy prima k. 270—280; anglické odpadky k. 240—265; tefaciny k. 370—390; pitlingy — — —; koňaciny vrázkované k. — — —; tažené k. — — —.

Bliskavy remeň k. 145—150; prsné listy k. 175—180; horniacke futrienky: strednie k. — — ——. väčšie — — — metr. cent.

Neslýchaná lacnota!

1 kgr. bársakej farvy olejovej farby 50 hal. (25 kr.)

1 kgr. Prima Patent I-á Firnis 72 hal. (36 kr.)

Samopozlatník.

Každý môže si sám pozlátiť obrazy lebo zrkadlo spolu so štetcom 1 fl'áša 50 hal. (25 kr.)

Dostat'

u bratov Brüll

dieľňovom sklade

Budapešt. VII., Dob-utcza 46.

Oznam.

Na kostol prebлахoslavenej Panny Marie poriadaná vecná lutria, jež losovanie slavné uh. kraľ. peňažné ministerstvo pod č. 93587 na 15-ho decembra toho roku dovo ilo. odkladá sa na 15-ho aprila budúceho roku, lebo ešte viacej tisíc lutriových listov jesto nahromade. V udaný d.ň sa ate losovanie prevedie pri akomkoľvek výsledku.

Jeden list lutriový stojí 1 kor., 5 listov 4 kor., poručené (rekomandované) 4 koruny 35 halierov.

S úctivosťou prosíme našich dobrodincov, aby tak dobrí boli našu vec aj naďalej zastávali buďto odobratím listov, alebo veľkodušným darovaním a doposlaním nám vecí, súcich na losovanie.

Takých darovaných vecí máme už asi dvesto: obrazy, križe, sväté sochy, kalamare výšivky, jednu šijacú mašinu, hodinky, cigarník atď. Ak by niektorá vec nebola súca na losovanie, tú iným spôsobom zpeňažíme.

Objednávky a doposlané veci prijme

Rim. katolícky farský úrad na Darnove.

Tamtiež dostaf «Örangyal Naptár» na rok 1902 s pekným zovňajškom a zaujímavým, veselým čítaním a peknými obrazkami.

Cena jest 30 krajciarov = 60 halierov. Po každých desať na každých päť jedon čestný výtisk dávame. Poštové trovy znašame vždy sami.

Dôchodok z toho kalendára venuje sa v prospech prebl. Panny Marie Darnovskej

Poznámka. Súčasníci našej lutrie, odberatelia kalendárov a všetci dobrodincovia chrámu nášho budú účastní každý rok dvoch večných sv. omší.

Dôležité pre hospodárov!

Odporúčam pp. hospodárom svoje výtečné a všade obľúbené

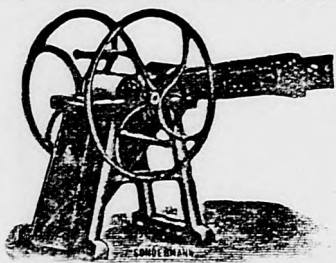
hospodárske stroje,

ktoré predávam pod zárukou. Dobré zostavenie, ľahký chod a dlhoročná trvácnosť sú vlastnosťami mojich strojov, o čom svedčí na stá podakovacích listov so strany mojich pánov odberateľov.

Amerikánske bubnové sečkovice.

Mlát'áčky ručné i ženturové. Žentúre. Rajtáre. Triery. Rozsievačky. Šrotovníky. Strúhadlá na burgyňu a zemiaky. Stroje na rezanie kapusty a na moržovanie kukurice. Stroje na lámánie kôry. Pluhy. Brány. Mlyny na syr, slad a borievky. Decimálne váhy a mangle na prádlo. — Obrázkové cenníky zašlem na žiadosť franco.

MICHAL TRESKON,

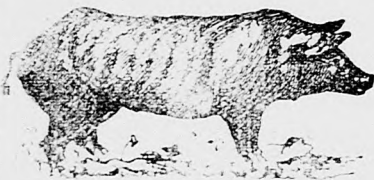

strojník a majiteľ dielne na hospodárske stroje.

Bytča (Nagy-Bittse, Trenčsenmegye.)

Ti páni, ktorí chceli by prevziať zastupiteľstvo alebo sklad mojich strojov, nech obrátia sa na mňa.

Pozornosti našich hospodárov

čo najväčšie odporúčame po celom svete rozšírený a za výborne účinkujúci uznaný liek

proti dúlu sviň,

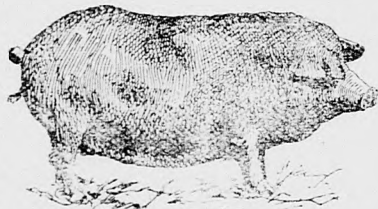
ktorý obmedzuje šírenie sa choroby tej; výbornou svojou chemickou slôhou nielen od rozličných chorôb zachráni osipané, ale aj vykrmeniu týchto v najväčšej miere pripomáha; o čom mnoho tisíc ďakujúcich listov a osvedčení svedčí. — Cena spolu s návodom jedného pôvodného polkilového balíka je

koruna 1.—

jednokilového väčšieho

koruna 1.80

19 kilového balíka franco posielam

Szent-István gyógyszertár Somogy-Szill.

Taktiež tam je k dostaniu, pri lámke, lupaniu, rheume, pri neduhoch, krížov a iných kosti znamenite účinkujúci

Balsam proti lámke ktorý už premoňným prinavrátil úplne zdravie. — o čom pôvodné dokumenta svedčia. Pri riadnom užívaní povyháňa akékoľvek neduhy kosti, organizmus nápadne posilňuje, a týmto spôsobom jeho prirodzená vlastnosť je, že telu mladistvú ohybnosť dodáva.

Cena jednej pôvodnej skl. s návodom je **kor. 1.40.** Jednej väčšej pôvodnej skl. **kor. 2.40**

Založená 1735.

Telefon 325.

Mestská lekáreň k ČIERNEMU ORLOVI

Temešvár,

vnútorné mesto, námestie sv. Juraja

Adresa telegrammu: Mestská lekáreň, Temešvár.

Chýrečný aether proti lámke a lupaniu je najvýbornejším prostriedkom proti lámke, lupaniu a iným reumatickým chorobám, proti trhaniu, boľasti nervov, pichaniu, boľeniu zubov atď. Účinnosť je istá a chytrá, obyčajne po 1—2 natrení. Nesčíselné vďačovníctvo to dokazujú. Cena fľaše 2 koruny, cena fľaše na prábu 1 koruna.

Vodka na prsá a na plúca: Výt'ah z kolociera s vápnom fosforového kyslíku stal sa svetochýrnym následkom výborného výsledku, doposiaľ je neprekabáteným prostriedkom hojacim, ulavujúcim a soslňujúcim zvlášte pri kašli, somárskom hurute, pri zlých plúcach, pri pľucovom hurute, pri zachripnutí atď. Veľa vďačovníctva potvrdzuje istý výsledok tohoto prostriedku. Cena jednej fľašky 2 koruny, fľašky na prábu 1 koruna.

Krv čistiacie pilulky temešvárskej mestskej lekárne veľmi dobrú stolicu robia, ktorá chytrá a prajne účinkuje bez toho, že by prameňom krčv bola, alebo aj v tej najmenšej miere nebezpečná bola, a preto tie pilulky odporúčame zvlášte pri tvrdej stolici, pri žalúdkovom hurute, pri zimnici, keď človek nemá chuti po jedle, a pri všetkých chorobách tak žalúdka, jako i brucha. Jedna škatulka 42 halierov, šesť škatuliek 2 koruny, 10 halierov.

Tieto vyprobované a za výborné uznane prostriedky dostal jačime v temešvárskej mestskej lekární, a len vtedy sú opravdivé sú-li obdarené obrannou známkou a podpisom. A preto varujeme sa falšovaných a napodobňovaných falšovaných vecí.

Posielame s doberkou, alebo predbežným poslaním summy (i s pričinením 32 halierov na balikovanie a poštové útraty) Objednané vyše 10 korún franco.

Dvojnásobne elektromagnetický kríž

Nie Voltov kríž!

R. B. Nr. 86967 uzdravuje a rozveseľuje, za čo dobre stojíme pri lámke, lupaniu, astmatických galibách, beznivosti hucaniu uší, migrenu, záduhu, isebli, mladosti závratu, zlému sluchu, nemociam nervov, inflienze, žltosti, krčom žalúdka, ischiasu, udieraniu krve, krčom, proti všeobecnej slabosti a. t. d.

I 20-ročné choroby byly už takým spôsobom odstránené.

Celkom zvláštnym spôsobom upozorňujeme ctené obecnstvo, že môj apparát nemá sa pomýliť s apparátom Voltu, ktorý na základe svojej neužitočnosti nielen v Nemecku, ale i v Rakúsku je zakázaný, kdežto moja dvojnásobne magnetiční kríž nr. 86967 na základe svojej vymeranej liečacej sily zvláštnym spôsobom sú odporúčané. — Ten chorý človek, ktorý by týmto prostriedkom aspoň behom 45 dní alebo uzdravený, naspät' dostane svoje peniaze. Kde nič nemohlo pomôcť, prosím môj apparát upotrebiť!

Malý apparát stojí 4 krun. ktorý je len pre deti a pre veľmi slabé ženy.

Veľký apparát 6 krun. Pri ťažkých chorobách zastaraných aj 20 rokov sa má upotrebovať!

Len pre zastaralé choroby a inflienze. S doberkou alebo s vopredným poslaním peňazí rozposielam hlavná ústredná predávajúca miestnosť pre vlast' a cudzozemsko

ALBERT MÜLLER,

Budapešť, V., Vadász-u. 42 M. Kálmán-u. na rohu.

Každdej hospodine a matke

možno len blahoželat, ktoré
z ohľadu zdravia, úspory a
dobrej chuti Kathreinerovu
Kneippovu kávu (opravdová
je len v pôvodných balíkoch)
upotrebujú. ———